

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift)

Dato	24.06.2015 nr. 766
Departement	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Publisert	I 2015 hefte 7 s 1278
Ikrafttredelse	01.07.2015
Endrer	FOR-2010-03-26-489
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2008-06-27-71-§29-5
Kunngjort	30.06.2015 kl. 16.00
Journalnr	2015-0665
Korttittel	Forskrift om endring i byggteknisk forskrift

Innholdsfortegnelse

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift)	1
Innholdsfortegnelse	2
I.....	3
II.....	6

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 24. juni 2015 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 29-5.

I

I forskrift 26. mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) gjøres følgende endringer:

§ 12-3 skal lyde:

§ 12-3. *Krav om heis i byggverk*

(1) Byggverk for publikum og arbeidsbygning med to etasjer eller flere skal ha heis. Byggverk med inntil tre etasjer og liten persontrafikk kan ha løfteplattform. Heiser og løfteplattformer skal være utformet i henhold til henholdsvis heisdirektivet og maskindirektivet. Følgende krav til størrelser gjelder:

- a) Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m i byggverk med tre etasjer eller flere.
- b) Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m i byggverk med kun to etasjer.
- c) Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,6 m.

(2) Bygning med tre etasjer eller flere som har boenhet skal ha heis. Kravet gjelder ikke småhus med en boenhet og der atkomst fra inngangsparti til boenhet kun går over én etasje. Løfteplattform kan erstatte heis i bygning med boenhet med tre etasjer. Løfteplattform skal maksimalt betjene 6 boenheter. Følgende krav til størrelser gjelder:

- a) Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m.
- b) Løfteplattform skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 1,4 m.

(3) Der løfteplattform kan benyttes etter første og annet ledd kan denne erstattes med heis med tilsvarende størrelse.

(4) I etasjetallet skal alle måleverdige plan medregnes.

§ 12-15 skal lyde:

§ 12-15. *Dør, port mv.*

(1) Dør, port og lignende skal være lett å se og bruke og utføres slik at de ikke skader personer, husdyr eller utstyr. Krav til dører til løfteinnretninger følger av kapittel 15.

(2) Bredde og høyde skal tilpasses forventet ferdsel og transport, inklusiv rømning ved brann, og skal minst oppfylle følgende:

- a. Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m.
- b. Dør internt i boenhet skal ha fri bredde på minimum 0,8 m.
- c. Dør internt i byggverk med krav om universell utforming skal ha fri bredde på minimum 0,9 m.
- d. Dør skal ha fri høyde minimum 2,0 m.

(3) I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til første og annet ledd følgende:

- a. Dør skal være synlig i forhold til omliggende vegger. Luminanskontrasten skal være på minimum 0,4.
- b. Dør til og i hovedatkomst og hovedrømningsvei som er beregnet for manuell åpning skal kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 30 N.
- c. Døråpner for automatiske dører skal monteres utenfor dørens slagradius. Den skal være godt synlig og være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m over gulv. Avstand fra innvendig hjørne skal være minimum 0,5 m.
- d. Terskelhøyde skal være maksimum 25 mm. Terskel skal være avfaset.
- e. Ved skyvedør og sidehengslet dør skal det være tilstrekkelig fri sideplass til at rullestolbruker kan åpne og

lukke døren.

(4) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a. Kravet om åpningskraft i tredje ledd bokstav b gjelder for dører til og i alle atkomst- og rømningsveier.

§ 12-21 skal lyde:

(1) Skilt, styrings- og betjeningspanel, håndtak, armaturer mv. skal være enkle å forstå og betjene. Krav til styrings- og betjeningspanel mv. for løfteinnretninger følger av kapittel 15.

(2) Informasjon skal være lett å lese og oppfatte. Det skal være synlig kontrast mellom tekst og bakgrunn. Viktig informasjon skal være tilgjengelig med tekst og lyd eller punktskrift.

(3) For bygning med krav om tilgjengelig boenhet og byggverk med krav om universell utforming, gjelder følgende:

- a) Betjeningspanel skal være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m over ferdig gulv. Stikkontakter skal monteres minimum 0,5 m fra hjørne.
- b) Håndtak skal være plassert med betjeningshøyde mellom 0,8 m og 1,1 m, være utformet med funksjonelt grep og ha en betjeningskraft slik at de enkle å bruke.
- c) Armatur på servant og i dusj skal ha ettgrepshendel. Armatur i dusj skal ha termostat. Dette gjelder ikke for bygning med krav om tilgjengelig boenhet.
- d) Der det etter forskriften skal være åpningsbare vinduer skal minst ett kunne betjenes med en hånd. Hendel skal kreve liten betjeningskraft og være plassert slik at den kan nås fra sittende stilling. Dette gjelder ikke for byggverk for publikum.

§ 15-11 skal lyde:

§ 15-11. *Heiser*

(1) Den sikkerhetsmessige utformingen av heiser, herunder krav til tilgjengelighet, skal være i henhold til direktiv 95/16/EF (heisdirektivet).

(2) Der det stilles krav om heis etter § 12-3 skal heisen være tilpasset personer med funksjonsnedsettelse. Størrelsen på heisstolen skal dimensjoneres for forutsatt bruk. Den frie bredden for døråpningen til en heis skal være minimum 0,9 m. De omliggende veggene skal være tilstrekkelig synlige i forhold til heisen.

(3) Heisinstallatøren og de ansvarlige foretakene i byggesaken skal sørge for å gi hverandre nødvendig informasjon som er av betydning for utformingen og dimensjoneringen av heisanlegg og bygningstekniske forhold. Informasjonsutvekslingen skal sikre forsvarlig drift og sikker bruk av heisen.

(4) Installasjon, rom og sjakt for heisen skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.

(5) Heisen skal ha en alarm som er tilknyttet døgnbemannet vakt.

(6) Heisen skal prosjekteres og utføres slik at den

- a) ikke medfører fare for brukere og personell som utfører ettersyn, reparasjon og sikkerhetskontroll og
- b) ikke påfører skade på bygningsdeler.

Ny § 15-11a skal lyde:

§ 15-11a. *Rom og sjakt for heis*

(1) Heissjakten, maskinrommet og rom som brukes til øvrig utrustning skal

- a) være lett tilgjengelig for drift, vedlikehold og sikkerhetskontroll
- b) holdes avstengt
- c) ha overflater som er lyse og lette å holde rene
- d) ha et ventilasjonssystem, som også er tilfredsstillende ved driftsstans.

Ventilasjonsystemet skal ikke brukes til røykventilering av rom som ikke inngår i heisinstallasjonen.

- (2) Heissjakten skal i tillegg
- a) ikke inneholde rørinstallasjoner, kabel-/ledningsinstallasjoner eller annen utrustning enn det som er nødvendig for å sikre forsvarlig drift og sikker bruk av heisen
 - b) ha tilfredsstillende ventilasjon.

(3) Maskinrommet og rom som brukes til øvrig utrustning skal i tillegg

- a) ha tydelig merket adkomst
- b) dimensjoneres slik at heisens utrustning kan skiftes ut
- c) ha tilfredsstillende romhøyde
- d) ha utadslående dører
- e) ha luker i gulv som er sikret.

Maskinrom og maskinskap for hydrauliske heiser skal ha ventilasjon til det fri ved egne kanaler og skal utføres slik at eventuell oljelekkasje oppdages og samles opp.

Ny § 15-11b skal lyde:

§ 15-11b. *Fritt sikkerhetsrom for heis*

- (1) Det skal være fritt sikkerhetsrom over og under heisens ytterstilling.
- (2) I eksisterende bygning der det ikke er mulig å oppnå tilfredsstillende sikkerhetsrom, skal installasjonen ha mekanisk blokkeringsmulighet som hindrer personskader. I nye anlegg i eksisterende bygg skal eksisterende sikkerhetsrom ikke reduseres.

§ 15-12 skal lyde:

§ 15-12. *Løfteplattformer*

- (1) Den sikkerhetsmessige utformingen av løfteplattformer skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).
- (2) Løfteplattformen skal
 - a) ha en alarm tilknyttet døgnbemannet vakt
 - b) ha et ventilasjonssystem, som også er tilfredsstillende ved driftsstans.
- (3) Løfteplattformer skal være sikkert utformet der de er beregnet for å tas i bruk av personer med funksjonsnedsettelse. Størrelsen på lastbæreren skal dimensjoneres for forutsatt bruk. Den frie bredden for døråpningen til en løfteplattform skal være minimum 0,9 m. De omliggende veggene skal være tilstrekkelig synlige i forhold til løfteplattformen.
- (4) Installasjon, rom og sjakt for løfteplattformen skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.

§ 15-13 skal lyde:

§ 15-13. *Rulletrapp og rullende fortau*

- (1) Den sikkerhetsmessige utformingen av rulletrapper og rullende fortau skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).
- (2) På gulvet foran påstigning til rullende fortau og rulletrapp skal det være et taktilt farefelt som er tilstrekkelig synlig. På gulvet etter avstigningsfeltet til rullende fortau og rulletrapp skal det være et taktilt oppmerksomhetsfelt som er tilstrekkelig synlig.
- (3) Dersom rulletrapper og rullende fortau plasseres i åpne areal slik at fallhøyden fra innretningens balustrade overstiger 3,0 m, skal det monteres en egnet fallsikring.
- (4) Rulletrapper og rullende fortau skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.

§ 15-14 skal lyde:

§ 15-14. *Trappeheiser*

(1) Den sikkerhetsmessige utformingen av trappeheiser skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).

(2) Trappeheiser skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.

§ 15-15 skal lyde:

§ 15-15. *Sammenhengen mellom løfteinnretninger og harmoniserte standarder*

(1) Bestemmelsen gjelder for heiser og andre løfteinnretninger som er definert i forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk § 16.

(2) Heiser og andre løfteinnretninger som er i overensstemmelse med en harmonisert standard forutsettes også å tilfredsstillende de grunnleggende kravene til helse, sikkerhet og brukbarhet som denne standarden dekker. For heiser er de grunnleggende kravene til helse, sikkerhet og brukbarhet fastsatt i vedlegg 1 i heisdirektivet. For andre løfteinnretninger er de grunnleggende kravene til helse, sikkerhet og brukbarhet fastsatt i vedlegg 1 i maskindirektivet.

(3) En leverandør kan også velge å følge kun deler av en harmonisert standard, men da vil forutsetningen om samsvar med de grunnleggende kravene til sikkerhet, helse og brukbarhet kun gjelde for de delene av standarden som følges.

(4) Dersom en heis eller annen løfteinnretning ikke er i samsvar med en harmonisert standard må leverandøren på en annen måte verifisere at produktet tilfredsstiller de grunnleggende kravene til helse, sikkerhet og brukbarhet i det aktuelle direktivet.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2015.